

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 140/19
Luxemburgissa 12.11.2019

Tuomio asiassa C-363/18
Organisation juive européenne, Vignoble Psagot Ltd v. Ministre
de l'Économie et des Finances

Israelin valtion miehittämiltä alueilta peräisin olevissa elintarvikkeissa on mainittava niiden lähtöalue ja lisäksi, jos nämä elintarvikkeet ovat peräisin tällä alueella sijaitsevasta Israelin siirtokunnasta, tämä alkuperä

Unionin tuomioistuin totesi suuren jaoston kokouksessa 12.11.2019 antamallaan tuomiolla Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot (C-363/18), joka koskee asetuksen (EU) N:o 1169/2011¹ tulkintaa, että Israelin valtion miehittämiltä alueilta peräisin olevissa elintarvikkeissa on mainittava niiden lähtöalue ja lisäksi, jos ne ovat peräisin tällä alueella sijaitsevasta Israelin siirtokunnasta, tämä alkuperä.

Pääasian oikeudenkäynnissä asianosaisina olivat Organisation juive européenne ja Vignoble Psagot Ltd sekä Ranskan talous- ja valtiovarainministeri, ja se koskee sellaisen ilmoituksen lainmukaisuutta, joka koskee Israelin valtion kesäkuusta 1967 miehittämiltä alueilta peräisin olevien elintarvikkeiden alkuperämerkintöjä ja jossa vaaditaan, että näissä elintarvikkeissa on oltava kyseessä olevat tiedot. Tämä ilmoitus tehtiin sen jälkeen, kun Euroopan komissio oli julkaissut näiltä alueilta peräisin olevien tuotteiden alkuperämerkintöjä koskevan tulkintaohjeen².

Ensinnäkin unionin tuomioistuin totesi, että elintarvikkeen alkuperämaa tai lähtöpaikka on asetuksen N:o 1169/2011 9 ja 26 artiklan mukaisesti mainittava, jos tällaisen maininnan pois jättäminen on omiaan johtamaan kuluttajia harhaan antamalla heidän ymmärtää, että tämän elintarvikkeen alkuperämaa tai lähtöpaikka on muu kuin sen todellinen alkuperämaa tai lähtöpaikka. Lisäksi se katsoi, että kun elintarvikkeessa ilmoitetaan sen alkuperämaa tai lähtöpaikka, maininta ei saa olla harhaanjohtava.

Toiseksi unionin tuomioistuin täsmensi sekä käsitteen "alkuperämaa"³ että termien "maa" ja "alue" tulkintaa, sellaisena kuin ne ovat asetuksessa N:o 1169/2011. Se huomautti tältä osin, että mainittu käsite määritellään kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdassa viittaamalla unionin tullikoodeksiin⁴, jonka sanamuodon mukaan tietyistä "maasta" tai tietyltä "alueelta" peräisin olevina tavaroina pidetään joko kyseisessä maassa tai kyseisellä alueella kokonaan tuotettuja tavaroita tai tavaroita, joille on suoritettu kyseisessä maassa tai kyseisellä alueella viimeinen merkittävä jalostus tai käsittely⁵.

Unionin tuomioistuin katsoi termistä "maa", jota käytetään EU- ja EUT-sopimuksissa useaan otteeseen synonyyminä termille "valtio", että unionin oikeuden johdonmukaisen tulkinnan varmistamiseksi tällä termillä on katsottava olevan sama merkitys unionin tullikoodeksissa ja näin

¹ Elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta 25.10.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1169/2011 (EUVL 2011, L 304, s. 18).

² Israelin [valtion] kesäkuusta 1967 miehittämiltä alueilta peräisin olevien tuotteiden alkuperämerkintöjä koskeva tulkintaohje" (EUVL 2015, C 375, s. 4).

³ Asetuksen N:o 1169/2011 9 artiklan 1 kohdan i alakohta ja 26 artiklan 2 kohdan a alakohta.

⁴ Unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 952/2013 (EUVL 2013, L 269, s. 1).

⁵ Asetuksen N:o 952/2013 60 artikla.

ollen asetuksessa N:o 1169/2011. "Valtio" tarkoittaa suvereenia yksikköä, joka käyttää maantieteellisten rajojensa sisäpuolella täysimääräisesti kansainvälisessä oikeudessa tunnustettuja toimivaltuuksia. Termistä "alue" unionin tuomioistuin katsoi, että unionin tullikoodeksin sanamuodosta itsestään ilmenee, että sillä tarkoitetaan muita yksiköitä kuin "maita" ja tämän seurauksena muita yksiköitä kuin "valtioita". Tässä yhteydessä unionin tuomioistuin täsmensi, että se, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa elintarvikkeissa käytetään mainintaa, jonka mukaan niiden "alkuperämaa" on Israelin valtio, vaikka nämä elintarvikkeet ovat todellisuudessa peräisin alueilta, joilla kullakin on oma ja kyseisestä valtiosta erillinen asema samalla kun ne ovat tämän viimeksi mainitun miehittämiä ja kuuluvat sen rajoitettuun lainkäyttövaltaan, koska se on kansainvälisessä humanitaarisessa oikeudessa tarkoitettu miehitysvalta, on omiaan johtamaan kuluttajia harhaan. Näin ollen unionin tuomioistuin katsoi, että kyseessä olevien elintarvikkeiden lähtöaluetta koskeva merkintä on pakollinen asetuksessa N:o 1169/2011 tarkoitetulla tavalla sen välttämiseksi, että kuluttajia voitaisiin johtaa harhaan siitä, että Israelin valtio on läsnä kyseessä olevilla alueilla miehitysvaltana eikä suvereenina yksikkönä.

Kolmanneksi ja viimeiseksi unionin tuomioistuin totesi "lähtöpaikan"⁶ käsitteestä, että se on ymmärrettävä siten, että siinä viitataan mihin hyvänsä määrättyyn maantieteelliseen alueeseen, joka sijaitsee elintarvikkeen alkuperämaan tai alkuperäalueen rajojen sisällä, mutta sillä ei viitata tuottajan osoitteeseen. Näin ollen mainintaa siitä, että elintarvike on peräisin jollakin "Israelin valtion miehittämällä alueella" sijaitsevasta "Israelin siirtokunnasta", voidaan pitää "lähtöpaikkaa" koskevana mainintana siltä osin kuin termillä "yhdyskunta" viitataan tiettyyn maantieteelliseen paikkaan.

Lisäksi unionin tuomioistuin korosti sen kysymyksen osalta, joka koskee sitä, onko maininta "Israelin siirtokunta" pakollinen, ensimmäiseksi sitä, että tietyille Israelin valtion miehittämille alueille sijoittautuneille siirtokunnille on luonteenomaista se, että niissä konkretisoituu tämän valtion oman alueensa ulkopuolella toteuttama väestönsiirtopolitiikka, jolla rikotaan yleisen kansainvälisen humanitaarisen oikeuden sääntöjä⁷. Seuraavaksi unionin tuomioistuin katsoi, että tämän maininnan pois jättäminen, joka merkitsee, että vain alkuperäalue mainitaan, johtaa kuluttajia harhaan. Kuluttajat eivät nimittäin voi tietää, kun asiasta ei ole annettu mitään tietoa, että elintarvike on lähtöisin yhdeltä tai usealta paikkakunnalta, jotka muodostavat siirtokunnan, joka on asettautunut jollekin mainitulle alueelle kansainvälisen humanitaarisen oikeuden sääntöjen vastaisella tavalla. Unionin tuomioistuin kuitenkin totesi, että asetuksen N:o 1169/2011 säännösten⁸ nojalla kuluttajille annettavien tietojen on oltava sellaisia, että he voivat niiden avulla tehdä päätöksen asiasta täysin tietoisina ja paitsi terveydellisiä, taloudellisia, ekologisia, tai sosiaalisia seikkoja, myös eettisiä tai kansainvälisen oikeuden noudattamiseen liittyviä seikkoja noudattaen. Tältä osin unionin tuomioistuin korosti, että tällaiset näkökohdat voivat vaikuttaa kuluttajien ostopäätöksiin.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Asetuksen N:o 1/2011 9 artiklan 1 kohdan i alakohta ja 26 artiklan 2 kohdan a alakohta.

⁷ Siviilihenkilöiden suojelemisesta sodan aikana 12.8.1949 tehdyn Geneven yleissopimuksen 49 artiklan 6 kohta.

⁸ Asetuksen N:o 1169/2011 johdanto-osan kolmas ja neljäs perustelukappale sekä 3 artiklan 1 kohta.

